

Međunarodni rezidualni mehanizam
za krivične sudove

MICT/3/Rev.4

1 juli 2024.

Original: engleski

**UPUTSTVO ZA RAD
PRILIKOM RJEŠAVANJA PO MOLBAMA ZA
POMILOVANJE, UBLAŽAVANJE KAZNE ILI PRIJEVREMENO
PUŠTANJE NA SLOBODU OSOBA KOJE SU OSUDILI MKSR, MKSJ ILI
MEHANIZAM**

(MICT/3/Rev.4)

UVOD

1. Na osnovu pravila 23(B) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove (dalje u tekstu: Pravilnik, odnosno Mehanizam); u skladu s članom 26 Statuta Mehanizma i pravilima od 149 do 151 Pravilnika; uzimajući u obzir relevantna uputstva Međunarodnog krivičnog suda za Ruandu (dalje u tekstu: MKSR) i Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (dalje u tekstu: MKSJ);¹ i nakon što sam se konsultovao sa sekretarom i tužiocem, ovim izdajem ovo revidirano Uputstvo radi pružanja smjernica za rad prilikom rješavanja po molbama za pomilovanje, ublažavanje kazne ili prijevremeno puštanje na slobodu osoba koje su osudili odgovarajući međunarodni sud ili Mehanizam.

MOLBA

2. Termin “Molba” odnosi se i na obavještenja država na osnovu člana 26 Statuta i na direktne molbe kako je definisano u daljnjem tekstu.

Obavijest države

3. Nakon što osuđena osoba ispuni uslove za pomilovanje, ublažavanje kazne ili prijevremeno puštanje na slobodu prema zakonima države u kojoj izdržava kaznu (dalje u tekstu: država u kojoj se izvršava kazna), država u kojoj se izvršava kazna, u skladu s članom 26 Statuta i sa svojim sporazumom s Ujedinjenim nacijama, i kad je to praktično izvodljivo, najmanje 45 dana prije ispunjenja uslova, o tome obavještava Mehanizam.

4. Obavijest države će, po prijemu, biti zavedena u sudski spis na povjerljivoj osnovi. Kako bi se obezbijedilo da svi postupci pred Mehanizmom budu javni, osim ukoliko vanredni razlozi ne nalažu da budu povjerljivi, Mehanizam provjerava da li država u kojoj se izvršava kazna ima bilo kakve prigovore na to da se ukine status povjerljivosti obavijesti države ili da u sudski spis bude zavedena javna redigovana verzija.

Direktna molba

¹ Uputstvo za rad prilikom rješavanja po molbama za pomilovanje, ublažavanje kazne i prijevremeno puštanje na slobodu osoba koje je osudio Međunarodni krivični sud za Ruandu, 10. maj 2000.; Uputstvo za rad prilikom rješavanja po molbama za pomilovanje, ublažavanje kazne i prijevremeno puštanje na slobodu osoba koje je osudio Međunarodni sud, IT/146/Rev.3, 16. septembar 2010.

5. Osuđena osoba može predsjedniku direktno uputiti molbu za pomilovanje, ublažavanje kazne ili prijevremeno puštanje na slobodu ako smatra da ispunjava uslove.

6. Kako bi se obezbijedilo da svi postupci pred Mehanizmom budu javni, osim ukoliko vanredni razlozi ne nalažu da budu povjerljivi, sve osuđene osobe kojima pomaže pravni zastupnik, podnose direktnu molbu u spis kao javnu ili zajedno s javnom redigovanom verzijom. Sve osuđene osobe kojima ne pomaže pravni zastupnik mogu podnijeti direktnu molbu bilo u spis bilo putem pisma predsjedniku, nakon čega predsjednik upućuje Sekretarijat da obezbijedi da direktna molba bude zavedena u spis kao javna ili zajedno s javnom redigovanom verzijom.

ISPUNJENJE USLOVA PRED MEHANIZMOM

7. Molbe za pomilovanje, ublažavanje kazne ili prijevremeno puštanje na slobodu mogu se podnijeti u svakom trenutku.

8. Bez obzira na paragraf 7 ovog Uputstva, osuđena osoba koja izdržava kaznu pod nadzorom Mehanizma načelno ispunjava uslove za razmatranje prijevremenog puštanja na slobodu tek nakon što je izdržala dvije trećine kazne koju joj je izrekao MKSR, MKSJ ili Mehanizam.

DOSTAVLJANJE I PRIKUPLJANJE INFORMACIJA

9. Po prijemu molbe predsjednik može, direktno ili posredstvom sekretarijata, da:

(a) u slučaju obavijesti države, informiše osuđenu osobu da je dostavljena obavijest države;
i

(b) dostavi kopiju ovog Uputstva osuđenoj osobi na jeziku koji dotična osoba razumije i informiše je o koracima koji će biti preduzeti.

10. Radi lakšeg rješavanja po molbi, predsjednik može, direktno ili posredstvom Sekretarijata, da prikupi, između ostalog, sljedeće informacije:

(a) sve izvještaje i zapažanja odgovarajućih organa države u kojoj se izvršava kazna u vezi s vladanjem osuđene osobe tokom perioda izdržavanja kazne i o opštim uslovima izdržavanja kazne;

- (b) sve psihijatrijske ili psihološke procjene o duševnom stanju osuđene osobe, uključujući one o eventualnim rizicima koje predstavlja puštanje na slobodu, kao i eventualne stavove osuđene osobe u vezi sa zločinima za koje je osuđena i žrtvama tih zločina;
- (c) sve medicinske izvještaje o fizičkom stanju osuđene osobe, uključujući o tome da li je osuđena osoba sposobna da izdržava kaznu u državi u kojoj se izvršava kazna;
- (d) gdje osuđena osoba namjerava da živi ako bude prijevremeno puštena na slobodu;
- (e) detaljan izvještaj Tužilaštva o eventualnoj saradnji osuđene osobe s Tužilaštvom MKSR-a, MKSJ-a ili Mehanizma i o značaju te saradnje, kao i sve druge komentare ili informacije koje Tužilaštvo smatra relevantnim za rješavanje po Molbi;
- (f) da li osuđena osoba ispunjava uslove za pomilovanje, ublažavanje kazne ili prijevremeno puštanje na slobodu po zakonima države izvršenja kazne; i
- (g) sve druge informacije koje predsjednik smatra relevantnim.

11. Tražene informacije trebaju biti podnesene u roku od 28 dana, na jednom od dva službena jezika Mehanizma, ukoliko je to moguće.

UČEŠĆE OSUĐENE OSOBE

12. Nakon što su zaprimljene sve informacije koje su zatražene na osnovu paragrafa 10 ovog Uputstva, predsjednik će, direktno ili posredstvom Sekretarijata, narečene informacije proslijediti osuđenoj osobi na jeziku koji razumije. Predsjednik može donijeti odluku o tome da li će proslijediti osjetljive informacije ili im dodijeliti oznaku stepena povjerljivosti, prema potrebi.

13. Po prijemu informacija zatraženih na osnovu paragrafa 10 ovog Uputstva, osuđena osoba ima na raspolaganju 14 dana da pregleda informacije, nakon čega dotična osoba može dostaviti eventualni pismeni podnesak kao odgovor. Ako to smatra neophodnim, predsjednik može odlučiti da sasluša osuđenu osobu putem video ili telefonske veze.

PODNESCI TREĆIH STRANA

14. Osim informacija prikupljenih na osnovu paragrafa 10 ovog Uputstva, predsjednik može donijeti odluku da zatraži ili prihvati podneske trećih strana.

15. Takvi podnesci i eventualni odgovor ne smiju biti duži od 3.000 riječi, osim ako predsjednik ne odluči drugačije.

PROCES KONSULTACIJA

16. U skladu s članom 26 Statuta i pravilom 150 Pravilnika, predsjednik donosi odluku o tome da li je pomilovanje, ublažavanje kazne ili prijevremeno puštanje na slobodu primjereno, u konsultacijama sa svim sudijama sudskog vijeća (sudskih vijeća) koja su izrekla kaznu koje su sudije Mehanizma, ili ukoliko niko od njih nije sudija Mehanizma, s najmanje dvoje drugih sudija Mehanizma. U svakom slučaju, predsjednik se konsultuje s najmanje dvoje drugih sudija Mehanizma.

17. Predsjednik dostavlja konsultovanim sudijama kopiju informacija primljenih od države u kojoj se izvršava kazna i od Tužilaštva, eventualne komentare osuđene osobe i podneske trećih strana, kao i sve druge informacije koje predsjednik smatra relevantnim. Konsultovane sudije imaju fiksirani vremenski rok da prouče dobijeni materijal i odgovore na njega.

POVJERLJIVOST INFORMACIJA

18. Sve informacije koje primi predsjednik smatraju se povjerljivim, osim ukoliko predsjednik ne odobri njihovo objelodanjivanje u svrhu donošenja javne odluke ili ukoliko su informacije dostavljene u vidu javnog podneska. Informacije koje primi predsjednik a koje nisu u sudskom spisuu, mogu se zavesti u skladu s uputstvom predsjednika.

ODLUKA

19. U skladu s članom 26 Statuta, predsjednik utvrđuje na osnovu interesa pravde i opštih pravnih načela, uzimajući u obzir kriterijume predviđene u pravilu 151 Pravilnika, kao i sve druge relevantne informacije i stavove sudija konsultovanih u skladu s pravilom 150 Pravilnika, da li pomilovanje, ublažavanje kazne ili prijevremeno puštanje na slobodu treba odobriti.

20. Prijevremeno puštanje na slobodu može biti odobreno pod određenim uslovima.
21. Predsjednik donosi odluku što je ekspeditivnije moguće. U izuzetno hitnim slučajevima, predsjednik se ne mora pridržavati proceduralnih koraka predviđenih ovim Uputstvom u onoj mjeri u kojoj je to potrebno radi hitnog postupanja, može ubrzati konsultacije s drugim sudijama i, ako je to neophodno, donijeti odluku za koju će naknadno dostaviti obrazloženje.
22. Odluka se donosi javno, osim ukoliko predsjednik ne odluči drugačije.
23. Ukoliko se država u kojoj se izvršava kazna, zbog svojih domaćih zakona ili iz bilo kog drugog razloga, ne složi s predsjednikovom odlukom da ne dopusti pomilovanje, ublažavanje kazne ili prijevremeno puštanje na slobodu, ili ne bude u mogućnosti da je prihvati, ta država o tome obavještava Mehanizam. Predsjednik, u konsultacijama sa sekretarom, može odlučiti da povuče osuđenu osobu iz države u kojoj se izvršava kazna i prebaci je u drugu državu na izdržavanje ostatka kazne.
24. Odluka predsjednika je konačna i na nju se ne može uložiti žalba.

IZVRŠENJE ODLUKE

25. Sekretarijat odluku predsjednika odmah prosljeđuje odgovarajućim organima države u kojoj se izvršava kazna, koja, u skladu sa svojim sporazumom s Ujedinjenim nacijama, bez odlaganja izvršava odredbe odluke. Kopija odluke također se dostavlja osuđenoj osobi.
26. Kada je to potrebno, po uputstvu predsjednika, Sekretarijat preuzima sve u svojoj mogućnosti da obavijesti osobe koje su svjedočile u relevantnim postupcima pred odgovarajućim međunarodnim sudom ili Mehanizmom o puštanju na slobodu te osobe i o svim drugim informacijama koje predsjednik smatra relevantnim.

Dana 1. jula 2024. godine,
U Haagu,
Nizozemska.

/potpis na originalu/
sudija Graciela Gatti Santana,
predsjednica

[pečat Mehanizma]